

re, non proprio affectui indulgere debet. Sed Therapeutæ, inquit, cum mulieribus ejusdem Institutu habitabant. Id certe non inficias eo, imo potius ea de causa dixi, illos non fuisse Monachos, quibus vetitum erat, ne uxores ducerent, & cum illis contubernium haberent. At inde nullo pacto evinci potest, Therapeutas non fuisse Christianos, qui vitam Asceticam in solitudine procul mundanis negotiis profitebantur. Ratio in promptu est. Quia sicut temporibus Apostolorum omnes Christiani vitam Asceticam in societate peragebant, quamvis bene multi ex illis suas uxores haberent; ita in primo Ecclesiæ sæculo fuerunt Christiani, qui eandem vitam perfectionem in solitudine; ubi est major animi tranquillitas, & fuga Mundi, una cum suis uxoribus, quæ sponte idem institutum amplectebantur, peragebant. Nec enim, opinor, in ullius mentem veniet, matrimonium a Christo Domino institutum vitam Asceticam esse oppositum, cum Historia Ecclesiastica suppeditet multa exempla virorum, & mulierum, quæ in Christiano matrimonio sanctissime vixerunt. Vita autem Ascetica, quam Therapeutæ agebant in solitudine, perfectior erat ea vitam Asceticam, quam Christiani temporibus Apostolorum in societate, & in suis ædibus ducebant. Christiani siquidem, qui vitam Asceticam in societate profitebantur, in hisdem ædibus cum suis uxoribus permanebant, & ab usu matrimonii non abstinebant. Therapeutæ vero, quamvis in eadem solitudine cum suis uxoribus degerent, nihil tamen commercii cum illis habebant, sed seorsim ab illis in sacris ædiculis habitabant, dumque, teste Philone, singulis diebus Domini-

cis mulieres ad eandem Ecclesiam una eum viris Therapeutis conveniebant, specialem occupabant locum sejunctum a loco virorum, interpositis videlicet parietibus, qui a solo surgebant tribus, quatuorve cubitis, itaut tamen superiora usque ad tectum paterent. Unde scribit idem Author, *gemina provenit commoditas, & quod pudori feminei sexus consulitur, & quod pudori exaudiuntur facile absque ullis obstaculis, quæ vocem ejus intercipient.* Viden in his verbis clare expressam Asceticam vitam, quam Therapeutæ cum mulieribus ejusdem Institutu in solitudine avulsi a societate plebis ducebant?

D. Video plane, nec ullam modo in Therapeutarum Historia difficultatem invenio, quam tua non facile solvat opinio. Quapropter perge nunc Sedis Alexandrinæ texere Episcoporum seriem, a qua tantisper occasione Therapeutarum Historia digressi sumus.

M. De anno, quo S. Marcus Evangelista Ecclesiam Alexandrinam fundavit, & rexit, non est omnino certum. Eusebius in suo Chronico scribit, S. Marcum, S. Petri Interpretem, in Ægypto, & Alexandria Christum annuciavisse anno Christi 43. eumque migrasse ad Deum anno Christi 62. cui Eusebianæ Epochæ, cum nulla alia exactior, accuratiorve occurrat in aliis Scriptoribus Ecclesiasticis, stare debemus. Episcopos Alexandrinos, qui Sancto Marco in primis tribus sæculis successerunt, diligenter in suo Chronico annotavit Eusebius, quorum nomina, annum quo Pontificatum inierunt, & Pontificatus annos in hac Tabula in rem tuam a me delineata uno obtutu videre, tuæque memoriæ facile mandare poteris.

T A B U L A.

Nomina Episcoporum Sedis Alexandrinæ.	Initium illorum Pontificatus.	Anni eorum Pontificatus.
Annianus, Primus post S. Marcum Evang. Sedis Alexand. Episc.	anno Christi 62.	22.
Abilius	anno Christi 84.	13.
Cerdo	anno Christi 97.	11.
Primus	anno Christi 109.	12.
Justus	anno Christi 119.	11.
Eumenius, vel Hymenæus	anno Christi 130.	13.
Marcus, vel Marcianus	anno Christi 143.	10.
Celadion	anno Christi 153.	14.
Agrippinus	anno Christi 167.	12.
Julianus	anno Christi 179.	10.
Demetrius	anno Christi 189.	43.
Heraclas	anno Christi 232.	16.
Dionysius	anno Christi 248.	17.
Maximus	anno Christi 265.	18.
Theonas	anno Christi 282.	19.

In hac Tabula descripsi, juxta Chronicon Eusebii, seriem Episcoporum, qui in tribus primis Ecclesiæ sæculis Sedem Alexandrinam tenuerunt, necnon initium illorum Pontificatus,

& annos, per quos Pontificatum gesserunt. Ad hanc igitur Tabulam Chronologicam, si oculos conjicias, animumque advertas, continuo perspectam habebis Episcoporum Alexandrinorum in tri-

tribus primis Ecclesiæ sæculis non interruptam successione.

D. Nihil profecto hac Tabula Chronologica ad meam juvandam memoriam commodius esse potest. Rem igitur mihi gratissimam faceres, si aliam velles delineare Tabulam, in qua Episcoporum, qui Ecclesiam Antiochenam in primis tribus sæculis rexerunt, series, nomina, initium, & anni Pontificatus accurate describerentur.

M. Non tam exacte præfigi potest series Chronologica Episcoporum, qui tribus primis Ecclesiæ sæculis Ecclesiam Antiochenam gubernarunt, quia Eusebius in ea Antiochenorum Episcoporum serie describenda non eandem diligentiam observavit; quo fit ut Antiochenorum Episcoporum Chronologia densis tenebris obita sit, quas discutere non ita pronum est. Attamen votis tuis ut faciam satis, Episcopos Ecclesiæ Antiochenæ ad initium usque quarti sæculi eo ordine recensere, quo illos in suo Chronico recenset Eusebius.

Primum Ecclesiæ Antiochenæ post Apostolos ordinatum fuisse Evodium anno Christi 43. scribit Eusebius, sed annos ipsius Pontificatus omnino prætermisit. Deinde, initium Pontificatus S. Ignatii, quem nonnulli immediatum post Apostolos in Sede Antiochena Episcopum fuisse tradunt, illigat Eusebius anno 14. Imperii Neronis, seu anno Christi 68. Cujus in eadem Sede successores fuerunt Hero, Cornelius, Heros, Theophilus, & Maximinus. Sed de exordio, & annis eorum in Sede Antiochena Pontificatus nihil plane certi ex Eusebio elici potest. Nam, exempli gratia, Eusebius finem Pontificatus Theophili refert in suo Chronico ad annum Christi 177. & tamen ex Operibus illius Episcopi Antiocheni liquet, ipsum adhuc anno Christi 181. superstitem fuisse, quo anno ei successit Maximinus. Maximino in Sede Antiochena successit Serapio anno decimo Imperii Commodi, seu anno Christi 189. vel 190. & juxta Eusebium rexit Ecclesiam Antiochenam ad annum usque primum Imperii Caracallæ, seu ad annum Christi 211. Serapio successorem habuit Asclepiadem, qui obiit anno Christi 217. Asclepiadi successit Philetus, & Philetro Zebennus, qui vixit usque ad annum Christi 238. quo anno in ejus locum successit est S. Babylas, qui in persecutione Imp. Decii anno Christi 250. vel 251. martyrio fuit coronatus. S. Babylam in Sede Antiochena excepit Fabius, & post Fabium, Demetrianus fuit ordinatus Episcopus Antiochenus. Demetriano successit Paulus Samosatensis anno Christi 260. qui, ob Heresim, quam disseminabat, fuit Episcopatu Antiocheno abdicatus anno Christi 272. & in ejus locum subrogatus est Domnus. Denique Domno in Sede Antiochena ordine successerunt Timeus, & Cyrillus, qui Ecclesiam Antiochenam ad initium usque quarti sæculi gubernarunt.

D. Descripsitne Eusebius seriem Episcoporum, qui in tribus primis sæculis rexerunt Ecclesiam Hierosolymitanam, quæ, ut nuperrime dicebas, in maxima erat apud antiquos Christianos veneratione. Hic. Tom. I.

ratione? hanc quippe continuam Ecclesiæ Hierosolymitanæ Episcoporum ad initium usque quarti sæculi successione scire quoque peroptarem.

M. Seriem Episcoporum Ecclesiæ Hierosolymitanæ usque ad exordium quarti sæculi hoc ordine descripsit Eusebius in Chronico. Primus Hierosolymitanæ Ecclesiæ Episcopus fuit S. Jacobus frater Domini ab Apostolis ordinatus. Cui mortuo, & a Judæis lapidibus oppresso successit anno Christi 60. Simeon, vel Simon, dictus, qui Ecclesiam Hierosolymitanam regebat, quando ad puniendam perfidam Nationem Judaicam, quæ cæco furore abrepta, Jesum Christum verum Messiam agnoscere detrectavit, atque in Crucem egit, ab Exercitu Romanorum, imperante Vespasiano, Civitas Hierusalem obsessa, & solo æquata, totaque Gens Judaica hac illac misere dissipata est, sicut disertis verbis prædixerat Christus Servator noster. Porro hic Simeon, vel Simon dictus, qui id ætatis præerat Ecclesiæ Hierosolymitanæ, tandem annos natus centum viginti, movente adversus Christianos persecutionem Imperatore Trajano, post varia tormenta Cruci suffixus est anno decimo Imperii Trajani, id est anno Christi 107. Simeoni successit in Sede Hierosolymitana Justus, qui obiit anno Christi CXL. Post Justum, Episcopatum Ecclesiæ Hierosolymitanæ quartus suscepit Zachæus. Post quem quintus, Tobias. Cui successit sextus, Benjamin. Deinde septimus, Joannes. Octavus, Mathias. In cujus locum novus constituitur Philippus. Post Philippum, decimus Ecclesiæ Hierosolymitanæ præficitur Episcopus Seneca. Undecimus, Justus, cui succedit duodecimus, Levi. Post quem, tertius decimus, Ephras. Quartus decimus, Joses. Quintus decimus, Judas. Hi omnes Episcopi, qui, ut scribit Eusebius, ex Circumcisione fuerunt, Ecclesiam Hierosolymitanam rexerunt usque ad integram everisionem, quam ab Imperatore Hadriano perpeffa est Civitas Hierusalem, hoc est usque ad annum 135. Imperii Hadriani, Christi vero 135. Quapropter, anno Christi 135. cessantibus in Ecclesia Hierosolymitana Episcopis, qui fuerant ex Judæis, primus ex Gentibus Hierosolymitanæ Ecclesiæ constituitur Episcopus Marcus, qui usque ad annum Christi 156. Pontificatum tenuit, fuitque ordine decimus sextus Episcopus Hierosolymitanus. Post Marcum, decimus septimus Episcopatum Hierosolymitanum suscepit Cassianus. Post quem, decimus octavus, Publius. Publio successit decimus nonus, Maximus. Vicissimus, Julianus. Vicissimus primus, Gajanus. Vicissimus secundus, Symmachus. Vicissimus tertius, Gajus. Vicissimus quartus, Julianus. Vicissimus quintus, Capito. Vicissimus sextus, Maximus. Vicissimus septimus, Antonius. Vicissimus octavus, Valens. Vicissimus nonus, Dolichianus. Tricesimus, Narcissus, qui insigni pietate, & miraculorum dono sub Imperatore Commodio, ut scribit Eusebius, præfulsit. Sede tamen sua, ob sibi grave objectum, afflictumque crimen, cum fuisset privatus, in ejus locum assumptus est Dius, qui fuit tricesimus primus Episcopus Hierosolymitanus. Dio successit Germanus, tricesimus secundus Episcopus.

Copius. Tricesimus tertius, Gordius. Post mortem vero Gordii, Sedem suam iterum obtinuit, & gubernavit Narcissus unacum Alexandro, qui, vivente adhuc, & volente Narcisso, Hierosolymorum Episcopus est ordinatus, & hanc Ecclesiam simul cum Narcisso rexit. Mortuo autem Narcisso, Alexander Ecclesiam Hierosolymitanam solum gubernavit usque ad persecutionem Decii, qua grassante, in carcerem coniectus pro Christo mortem oppetiit anno Christi 250. vel 251. Cui successit Mazabanus, de quo mentionem facit Dionysius in Epistola ad Stephanum Papam. Mazabano successit Hymeneus, qui interfuit Concilio contra Paulum Samosatenum celebratis anno Christi 264. & 270. diuque rexit Ecclesiam Hierosolymitanam. Eusebius siquidem in Chronico scribit, anno dumtaxat Christi 298. Hymeneo successisse Zabdam, qui praefuit Ecclesiae Hierosolymitanae usque ad initium quarti saeculi. Habes nunc, ut promiseram, continuam successionem Episcoporum, qui in tribus primis Ecclesiae saeculis praecipuas Sedes occuparunt, Romanam, videlicet, Alexandrinam, Antiochenam, & Hierosolymitanam.

D. Fidem tuam plene liberasti, votisque meis abunde fecisti satis. Quia tamen texendo seriem Episcoporum, qui tribus primis saeculis Hierosolymitanae Ecclesiae praesuerunt, mentionem fecisti de obfisione, & destructione Urbis Hierusalem facta ab Exercitu Romanorum, imperante Vespasiano, incessit animum cupido addiscendi Historiam Judaeorum a morte Herodis, quo regnante in Judaea, natus est Christus Dominus, usque ad ultimam Hierosolymae cladem, seu usque ad integram ruinam, & totius gentis Judaicae dispersionem.

M. Legisti, opinor, ea, quae in Tractatu de Mysteriis, & annis Christi scripti de statu, & conditione Judaeorum, regnante Herode in Judaea, quomodo videlicet, regnante in Judaea Herode, qui erat alienigena, & a Senatu Romano Judaeae Regno donatus, Sceptrum, seu Regia, vel Ducalis dignitas fuit a gente Judaica omnino ablata, paulo antequam nasceretur Christus verus Messias, in quo impletum est illud Jacobi propedem morituri Oraculum: Non auferetur Sceptrum de Juda, & Dux de femore ejus, donec veniat qui mittendus est, & ipse erit expectatio gentium. Genesis 49. Cum igitur ea, quae spectant Historiam Judaeorum, regnante Herode, jam explorata, compertaque habere possis ex lectione praelaudati Tractatus a me lucubrati, his impraesentiarum referendis, ne tibi fastidium ingeram, lubens superfedebo. In proximo autem Colloquio texam Historiam rerum, quae perfidae Nationi Judaicae contigerunt ab obitu Herodis usque ad ultimam Urbis Hierosolymitanae cladem, ex qua narratione facile intelliges, totam Nationem Judaicam eo solo nomine fuisse a Deo reprobam & quaqua versum dissipatam, quod Jesum Christum verum Messiam agnoscere, ejusque doctrinam auscultare detrectavit. Clare etiam perspicies, omnes Jesu Christi Servatoris nostri praedictiones de excidio & integra desolatione Popu-

li Judaici, de Urbis & Templi, quo nihil antiquius habebant Judaei, funesta destructione, & ruina, fuisse omnino completas. Denique, tibi ob oculos ponam terribilem effectum illius imprecationis Judaeorum, qui, injustam a Pilato ut extorquerent sententiam damnationis in Christum, exclamarunt caeco furore abrepti: Sanguis ejus, idest, Christi, super nos, & super filios nostros. Quorum omnium certissimum eventum nunc coruscante Sole meridiano clariorem probant Historiam, ac praesens deploratissima Judaeorum conditio. Hoc erit igitur proximi nostri Colloquii argumentum.

D. Aegre a te divellor, sed, quia ita praecipis, ad meos familiares lares redeo, ea tamen lege, ut crastina die huc revertar gentis Judaicae Tragediam pronis ac suspensis auribus auditorus.

COLLOQUIUM III.

In quo exhibetur Historia Judaeorum ab obitu Herodis usque ad ultimam Urbis Hierosolymitanae cladem, eorumque referuntur Sectae, & funesta post excidium Hierosolymitanum conditio.

M. RUINAM Hierusalem, & Judaeorum Tragediam accuratissime describit Josephus Hebraeus in septem libris, quos edidit, de bello Judaico, totiusque gentis suae Judaicae universalem Historiam a condito Mundo ad sua usque tempora complexus est viginti libris, quibus, Antiquitates Judaicae, titulum dedit. Ex hoc igitur probatissimae fidei, magnique apud Judaeos nominis Authore compendiose hic perscringam Historiam Judaeorum ab obitu Herodis usque ad excidium Urbis Hierosolymae.

In primis, ut rem ab ovo, sicut ajunt, narrare incipiam; postquam Herodes, qui quinto anno Imperii Augusti Rex Judaeae a Romano Senatu fuerat declaratus, regnasset triginta circiter septem annis, in gravissimum morbum annos natus LXX. incidit. Quo morbo, poenas impietatis Herodis exigente Numine, in dies ingravescente, & post varia, sed frustra adhibita remedia, profectus est Herodes ultra Jordanem, ubi sese calidis fovebat aquis. Ibi cum fere exanimis visus esset efflare animam, Hierichuntem repetiit, atque tunc valetudinem suam omnino deploratam esse intelligens, nobilissimos inter Judaeos serali Edicto huc accersiri, & in circo concludi jussit, datis mandatis Salomae sorori suae, ut postquam ipse fato cessisset, per milites ad unum omnes occiderentur, quo videlicet gaudium de morte sua quadantenus temperaret Judaeorum necessarius in morte propinquorum suorum luctus. Interim Roma accepit litteras Herodes, quibus ab Imperatore Augusto potestas ipsi permittebatur animadvertendi in filium suum Antipatrum, quem contra ipsius vitam conspirasse compererat. Hoc laeto nuncio tantisper recreatus est, & acutis doloribus liberatus Herodes, sed iis paulo post vehementius quam antehac excruciatas, sibi necem consciscere tentavit, a quo scelere impeditus a suo consobriano, indoluit scelestissimus ille Rex sibi

pra-

praeparam fuisse occasionem violentas sibi inferendi manus. E vestigio tamen per Palatium sparsus est rumor, & ingens auditus de morte Herodis clamor, isque ad aures Antipatri carcere detenti pervenit, qui sui criminis impunitatem ex morte patris sperans, fugam e carcere meditatus est. Quod ubi rescivit Herodes, vivum adhuc cadaver, sibi temperare non potuit, sed actus in rabiem filium suum Antipatrum crudelitate plusquam Scythica actutum jugulari jussit. Ipse vero quinta die post occisionem filii sui Antipatri vermibus arrosus, domi vexatus a suis, exagitatus criminum furiis, oppressus undecumque caterva malorum turpem animam expuit anno tricesimo septimo Regni sui, postquam videlicet a Senatu Romano fuisset Rex Judaeae declaratus, sed a morte Antipatri ultimi ex Assamoneorum, seu Machabaeorum stirpe Principis, post quem Herodes solus regnavit in Judaea, anno trigesimo quarto. Ita tot scelestibus infamis Herodes, atque Innocentium Bethlehemitarum caede potissimum execrandus, e vivis sublatus est dignus sane qui ultimum Dei manum pateretur, cujus iram nefandis suis flagitiis tandem provocaverat.

Mortuo Herode, impia illius iussiones de occidendis his Judaeis, quos in circo concluderat, exitu caruerunt. Salome siquidem, ejusque vir Alexia ejusmodi Judaeos in pristinam libertatem assertos, quasi Herodes ante obitum suum ita jussisset, salvos, & incolumes ad suos proprios lares remiserunt. Non desuit tamen Judaeis post mortem Herodis tristitia causa. Tunc enim parentes, & affines Mathiae, aliorumque Judaeorum, quos, ob deturbatam Aquilam auream, vivos comburi jusserat Herodes antequam moretetur, tumultuari ceperunt in mortuum Herodem jacentes convicia, & ad supplicium nonnullos Regis amicos deposcentes; cumque illos Archelaus Regni successor in testamento Herodis patris sui designatus verbis placare, & emollire haud potuisset, immisso exercitu tria eorum millia in festo Paschae concidit. Archelaus anno elapso ab obitu Herodis patris sui Romam profectus est, ut litem inter se, & suos fratres Antipam, & Philippum de testamento Herodis obortam ad Imperatorem Augustum deferret, & ab eo Judaeae Regnum, ad quod in testamento Patris sui fuerat designatus, confirmatum obtineret. Verum, absente Archelao, gravis Hierosolymis, occasione avaritiae Sabini ab Augusto Imp. post mortem Herodis in Judaeam missi, concitata est seditio, quam bis mille crucibus, quibus seditiosi Judaei suffixi sunt, & quorumdam aliorum incendio opportune restinxit Quintilius Varus Syriae Praeses, qui Sabino Hierosolymis periclitanti, & tantum non a Judaeis oppresso suppetias tulit.

Dum haec Hierosolymis agerentur, totaque Judaea armis seditiosorum hominum, qui Principatum ambiebant, cruentaretur; Imperator Augustus litem inter filios Herodis motam de Patris testamento ita diremit, ut Herodis ditio in tres partes distribueretur. Archelaus Judaeam, Samariam, & Idumaeam, non tamquam Rex, sed ut

Ethnarcha obtinuit. Herodes Antipas Archelaei frater constitutus est Ethnarcha Galilaeae, & Petrae. Denique, Philippus tertius Herodis filius Itureae, & Trachonitidis Tetrarchia donatus est. Archelaus igitur Judaeam tamquam Ethnarcha novem annis rexit, sed a Proceribus Judaeorum, & Samaritanorum, qui ejus tyrannidem ferre non poterat, apud Imperatorem Augustum accusatus, omni ditio, & pecunia multatus Viennam in Gallias fuit in exilium amandatus, & post illius exilium missus est ab Augusto Imp. in Judaeam Quirinius, ut percereret facultates Judaeorum, & Archelaei pecuniam in potestatem suam redigeret. Tunc Judaea in Provinciam Imperii Romani redacta suos cepit habere Praefectos a Romanis Imperatoribus missos, a Praesidibus Syriae omnino distinctos. Sub idem tempus, cum Quirinius censum in Judaea perageret, ingentem seditionem Judas Galilaeus ex Oppido Gamala excitavit; negabat quippe a Judaeis, qui erant Filii Dei, Romanis Dei servis tributa esse perfolvenda, sicque omni, qua pollebat, eloquentia hortabatur Judaeos suapte natura ad defectionem proclives, ut a suis cervicibus excuterent Romanorum jugum, & denegarent tributa, quae ab ipsis nomine Imperatoris exigebantur. Verum, ad nihilum reciderunt omnes illi tumultus; nam capto a Romanis, ac caeso illo Juda Galilaeo, duobusque ejus filiis in crucem actis, domiti Judaei colla sua Romanorum jugo subdere, seque ut servos agnoscere coacti sunt.

Primus Praefectus a Romanis in Judaeam missus fuit Coponius, cui successit Ambivius. Ambivium in Judaeae Praefectura excepit Annus Rufus, Rufo successit Valerius Gratus, sub quo Roma expulsi sunt Judaei, quorum quatuor millia in Sardiniam, gravioris Caeli Insulam, distribuit Tiberius tum temporis Imperator. Post Valerium Gratum in Judaeam a Tiberio Imp. missus est novus Praeses Pontius Pilatus, vix mancipium Imperatoris; cujus ut sibi benevolentiam conciliaret, totam in suo ingressu Judaeam funestavit, illatis videlicet Hierosolymam clypeis, quos in Tiberii gratiam, atque in odium populi Judaici dedicatos jussit in ipsa Herodis Regia collocari. His clypeis imaginem Caesaris insculptam fuisse tradit Josephus Judaeus lib. 18. Antiq. Jud. cap. 3. & lib. 2. de bello Judaico cap. 8. Philo vero alter Judaeus in lib. de legatione ad Cajum nomen tantum Caesaris his clypeis inscriptum fuisse affirmat. Utcumque res sese habuerit, certissime constat, Judaeos existimantes hac novitate patrios suos ritus violari, excanduisse, arma sumpsisse, & strenue Pilato resistisse, ne quam contumeliam Judaicae leges paterentur. Quo factum est, ut Pilatus metuens constantiam Judaeorum, qui se pro lege Dei mori promptissimos exhibebant, clypeos jussit Caesarem asportari. Haec fuerunt exordia Magistratus Pontii Pilati Judaeae Praesidis, qui non solum injuste vexavit populum, sed etiam, non multos post annos, ad execranda Judaeorum postulata Jesum Christum verum Deum & hominem Crucis supplicio addixit.

B 4

V-